

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

362.41

Hely

Idő

"1922"

Személy

Helyszám

Szerző: Németh József

Cím: Akik örökös sötétségben élnek

Forrás: Urradat

Bp.
(Hely)

1922. 7/24
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Akik örökös sötétségben élnek

Látogatás az Erzsébet királyné-úri Vakok Otthonában — Conan Doyle-regény és a Beethoven-szonáta — Miserere me

(A Urradat tudósítójától.) A ragyogó januári nap vidámságot, mosolyt csal az emberek arcára. A gyaloglárók napsütötte részlein boldogan sétálnak fel s alá a járókelők és bár tudják, hogy a januári napsugár még nem jelent tavaszt, mégis a sok esős borus idő után jól esik egy kissé szabadabban lélegzeni.

A Városliget kopár fái között ballagunk ki a külső Erzsébet királyné-útra. A fák kopárnan merednek az ég felé, a sötányok liszák, a padok üresek, az ember szinte el sem képzelné, hogy milyen nyüzsgő-mozgó élet van itt nyáron. A napsugarak kacéran táncolnak az Iparcsarnok kupoláján és küldözgetik fényüket szerteszét.

Az Erzsébet királyné-úti Újotó-pályán és Thököly-ut közöti szakaszon van a Vakok Otthona, közvetlenül a nyomorék gyermekek otthona mellett, komor vöröslégias, kétemelelő ház, melynek minden részecskéje erősen stílizálja, hogy mily szomorú sorsu emberekből vannak összeválogatva lakói.

A napsugár erősen csillog a nagy ablakokon, de ez nem igen enyhíti az épület komorságát és annint hosszas eseméltés után kinyitlik a nehéz faragott kapu előttünk, szinte megcsap bennünket a hideg levegő, melyben ott vibrál a szerencsétlen vakok minden szomorúsága.

Szelos, gondosan tisztított lépcsőkön megyünk fel az első emeletre, honnan az intézet igazgatójának vezetésével indultunk az épület megtekintésére. — A második emeletről zenehangok szűrődnek le, a hegedű cincogásába az orgona basszusa, a fuvola sikoltásába a brácsa mély hangjai szűrődnek bele, közbe-közbe egy-egy cincogó gyermekhang.

Benvitünk egy tanterembe. Az ablakokon sugárkévekben ömlik be a nap és megvilágítja a kis zöldruhás világtalnosokot, akik most igen el vannak foglalva, mert ma van a látogatás napja. Törődött testü anvák apák sietnek ilyenkor vasárnap szerencsétlen gyermekeikhez.

Az igazgató magához hív egy kis szőszke fiút. Megkérdezi tőle, hogy mi a neve. A fiucska félrehajtott fejjel válaszol:

— Sperli József.

Születése óta vak, egy szerény asztalosmester fia, már öt éve az intézetben van.

— No Jóska fiam, — mondja jóságosan az igazgató — hozz ide egy könyvet.

A kis világtalan megindul, minden létovázás nélkül a fali szekrény felé, kihuz egy Braille-írásos könyvet és már futtatja is ujjait a címlapon.

Conan Doyle, a Sátán kuttyója.

Felültjük a könyvet a közepe táján

és Jóska folyékonyan olvas ujjain keresztül.

— „... a gödörben egy embert találtak. Nem is ember, csak egy roncs...”

Közben az egyik hátsó padból egy kis gyermek silabizálása hangzik:

— ... a krumpli nem terem fán...

A fal mellett áll Magyarország térképe, az igazgató saját készítménye.

Jóska itt is megállja helyét. Egymásután megmutatja a nagyobb városokat, Balatont és Csonka-Magyarországot új határát. Az igazgató megkérdezi:

— Hát mit gondolsz Jóska, így marad-e ez?

A kis fiu ravasz filozófiával hunyorog.

— Nem hiszem, mert ez csak amolyan elhamarkodott béke.

Az igazgató elküldi őt, hogy hozza le a zeneteremből a hegedűjét. Addig megtekintjük a hálótermeket. Szép tiszta ágyak egymás mellett, fehér ágyneművel. Ugy a lányok, mint a fiúk hálóterme mellett fürdő, nagy kádakkal és medencével. Minden reggel fürödnek.

Ezután lementünk az igazgatói irodába, ahol már várt bennünket a Jóska gyerek a hegedűvel. Először skalázott, aztán az igazgató kívánságára egy magyar dalba kezdett:

... sötét van, nem látok ...

Pedig nem is volt sötét és ő, a kis szerencsétlen még sem látta.

Közben egy elegáns hölgy lép be és csak percek múltán veszem észre, hogy szintén vak. Sikkes szürke ruha, lakki cipő, bájos frizura teszi kedvessé őt.

Fauszek Gizinek hívják, az intézet büszkesége! Zeneakadémiát végzett, kitünően zongorázik és hárfázik és páratlanul iskolázott hangja van. Jelenleg Anthes növendéke. Számátlan hangversenyen fellépett már, most is nagyban készül a Domonkos-rend estélyére.

Leül a hárfára mellé, finom ujjait végigfuttatja az érzékeny hurokon és énekelni kezd. Roppant bájos jelenség. Majd fölmegyünk a zongoraszobába, hol művészi tükélyel egy Beethoven-szonátát játszik le, majd elpróbálja a Domonkosoknál előadandó számát.

Misere mei...

Az ajtó előtt összegyűlnek a kis világtalan apróságok és visszafojtott lélekzettel hallgatják az éneket. Arcuk átszellemül és tár szemük nem mutatja belső érzésüket, mégis meglátszik rajtuk, hogy élvezettel hallgatják az isteni igéket.

... ora pro nobis, sancta dei genitris, nobis post hoc egilium ostende...

Elbucszunk a vak művésznőtől. A nap megcsilan Máriás medaillonján. Az egyedüli ékszer, amit az egész épületben láttam. A földszinten megtekintjük az ebéd-öt is, a maga márványtáblás asztalaival, üvegfalas tálaival, porcellán edényeivel.

Az ebédelő előtt egy tábla van a következő fölírással:

In The Hard Time Of 1920.

Captain James Gereen Pedlow
(American Red Cross)
Came Also To See And Helpus
The Blud Childre

melynek magyar értelme körülbe-
így hangzik: Az 1920-iki nehéz esz-
tendőkből *Pedlow* kapitánynak, az
amerikai vörös kereszt vezetőjének.
Eljött hozzánk és segített rajtunk. A
vak gyermekek.

Körutunk végétével megtudtuk, hogy
a vak gyermekeket teljesen dijtalanul
nevelik az intézetben. Különösen zenei
kiképzetetésükre helyeznek súlyt, mert
ez egyik fő kereseti forrásuk. Azonki-
vül tanítják a Braille-olvasásra és
írásra az erre szolgáló írógépeken. Az
intézetben maradhatnak mindaddig,
míg a világban el nem tudnak helyez-
kedni.

Sajnos, a mai szomorú állapotok
mellett az intézet is, úgy mint a többi
emberbaráti intézmény, adományokra
szorul, hogy zavartalanul működhes-
sék. Fentartásában igen nagy része
van *Pedlow* kapitánynak.

A román stülű kanon ismét kiju-
tottunk a napsütéses utcára. Az abla-
kokból ide is leszűrődik a különféle
hangszerek hangja, de nemsokára el-
vegyül a villamos csengetésébe és a
közelgő vonat dühörgésébe.